

**IDOLATRIJA
STATWI
RELIĞJUŻI
U
L-BIBBJA**

Minn
George Ebejer

L-IDOLATRIJA – STATWI RELIĞJUŻI U L-BIBBJA

Dan huwa studju ta' importanza kbira għal dawk kollha li tassew iridu li jogħġibu lill-Mulej f'dak kollu li huma jagħmlu fil-ħajja religjuża tagħhom. Aħna nis-tednuk biex taqbad il-Bibbja Mqaddsa tiegħek f'idejk u taqra minnha l-kwotazzjonijiiet Skritturali kollha kkwotati f'dan l-istudju. L-Iskritturi kollha kkwotati huma meħuda mill-Verżjoni tal-Bibbja ta' l-Għaqda Biblika Maltija, it-Tieni Edizzjoni, 1996.

Halli aħna nkunu lesti li nghidu ma' l-Appostli:

“Jeħtieg nobdu aktar lil Alla milli l-bnedmin” (Atti 5:29).

Twissijiet u tagħlim:

1. **Mark 7:7** – “*Fiergħa hi l-qima li jagħtuni; jgħal-lmu duttrina li m'hijiex ghajnej preċetti tal-bnedmin.*”
2. **Mattew 7:13-15** – “*Għaddu mill-bieb id-dejjaq. Għax wiesa' l-bieb u spazużuża t-triq li tieħu għat-telfien, u hafna huma li jgħaddu minnha. Imma kemm huwa dejjaq il-bieb u dejjaq t-triq li tieħu ghall-ħajja, u ftit huma li jsibuha! Ifħtu ghajnej-kom mill-profeti foloz; għax dawn jiġu għand-kom libsin ta' nagħaq, u minn ġewwa jkunu l-pup ħattafa!*”
3. **2 Pietru 3:9** – “*Mhux għax jiddawwar il-Mulej li jstemm il-wegħdiet tiegħu, kif jaħsbu xi wħud, imma qiegħed jistabar bikom għax ma jridx li xi*

ħadd jintilef, imma li kulħadd jersaq għall-indie-ma.”

Hemm xi wħud:

2 Timotju 3:7 – “*Li dejjem itgħallmu, imma li qatt ma jseħħilhom jaslu biex jagħrfu l-verità.*”

L-IDOLI – STATWI RELIĞJUŻI

Meta niddiskutu ħwejjeg li jinvolvu xi twemmin profond dwar il-Mulej tagħna Ģesù Kristu, jiġu l-offizi.

L-iskop ta’ din il-lezzjoni mhuwiex biex inqajmu offizi jew biex inweġgħu s-sentimenti ta’ xi ħadd. L-iskop ta’ din il-lezzjoni huwa biss biex **nirrivelaw il-verità**. L-appostlu Pawlu meta kien f’sitwazzjoni bħal din qed hekk:

“Sirt issa, mela, għadu tagħkom għax qiegħed ngħidilkom il-verità?”
(Galatin 4:16).

L-uniku skop tagħna huwa li nuru l-verità tal-Kelma ta’ Alla u xejn aktar. Nittama ma ma nagħlu l-ebda ghedewwa minħabba dan.

Jekk inti għandek il-Bibbja f’idejk, tajeb hawn li taqra l-passaġġi msemmija taht mill-Bibbja tiegħek.

- a. **Atti 13:44-50.** Il-Lhud xewxu lin-nies kontra Pawlu u Barnaba.
- b. **Atti 14:8-20** – Pawlu kien imhaġgar.
- c. **Atti 16:16-40** – Pawlu u Sila fil-ħabs ta’ Filippi.

Atti 19:23-28 – Pawlu f'Efesu u l-argentier.

“Mela dik il-habta nqala’ nkwiect mhux żgħir minħabba t-Triq tal-Mulej. Kien hemm wieħed argentier, jismu Demet-riju, li kien jagħmel mudelli tal-fidda tat-tempju ta’ Artemi, u, bis-sahħha tiegħi, in-nies tas-sengħa kienu jaqilgħu hafna flus. Dan laqqagħhom flinkien ma’ nies ta’ snajja oħra bħal tagħhom, u qalilhom: “Hbieb, intom tafu li l-ġħana tagħna ġej mill-qligh ta’ din is-sengħa. Qegħdin taraw u tisimgħu li dan Pawlu qiegħed idawwar u jaqleb hafna nies, mhux biss f'Efesu, imma tista’ tghid fl-Asja kollha. Qiegħed iġħi-idilhom li allat maħduma bl-idejn ma huma allat xejn. Hawn hu l-biża’, li mhux biss din is-sengħa tagħna ma jib-qgħux jistmawha, iżda li saħansitra t-tempju ta’ Artemi l-kbira, l-allu tagħna, jiġi fix-xejn; u fl-aħħar jiġri li tonqos il-għorja kbira ta’ dik li hi miqjuma fl-Asja u d-dinja kollha.” Xhin semgħu dan, imtlew bil-ghadab u qabdu jgħaj-tu: “Kbira Artemi ta’ l-Efesin!”

Immaġina li kieku l-appostlu Pawlu jkun hawn magħ-na llum x’jiġi! Forsi jkollu jgħaddi mill-istess esper-jenza!

Minn xhiex ghadda Pawlu talli ppriedka l-verità ta' l-Evangelju?

2 Korintin 11:24-29,

“Hames darbiet qlajt mingħand il-Lhud l-erbghin daqqa neqsin waħda; tliet darbiet tawni s-swat bil-virga; darb’ oħra hagħgruni. Tliet darbiet rajt il-ġħar-qa; għaddejt lejl u jum f’nofs ta’ bahar. Għamilt safar bla għadd; sibt ruhi f’pe-rikli ta’ xmajjar, perikli mill-hallelin, perikli min-nies ta’ ġensi, perikli mill-pagani, perikli fl-ibliet, perikli fid-deż-ert, perikli mill-ahwa qarrieqa. Taħbit u xogħol iebes; kemm-il darba kelli nghaddi sahriet bla rqad, bil-ġuħ u bil-ġħatx; kemm-il darba kelli nghaddi fis-sawn, fil-ksieħ għera! U, biex ma nse-mmix ħwejjeg oħra, dak il-ħafna ġej u sejjer tan-nies ta’ kuljum għandi, u l-ħsieb tal-knejjes kollha! Min hu marid u miniex marid miegħu jien? Min hu dak li jsib min ifixklu u jien ma nħoss-nix imbaqbaq?”

Jew, għaliex xi wħud ikunu offenduti waqt li oħrajn imdawwla? Il-Bibbja Mqaddsa tgħidilna għaliex fi Proverbji 9: 7-10:

“Min iwissi lill-insolenti, jaħbatlu ħaż-in, min iwiddeb il-ħażin, jaqla’ t-tagħej-jir. Twiddibx lill-insolenti, għax jobo-

għodok; widdeb l-ġħaref, u jħobbok. Għallem lill-ġħaref, u jsir iżjed ġħaref; għarraf lill-ġust, u iżjed jitgħallem. Il-biża' tal-Mulej hu l-bidu ta' l-ġħerf, u li tagħraf lill-Qaddis hu d-dehen.”

Il-pedament tal-Bibbja huwa Ģesù Kristu. Ĝebla tal-bini għat-Testment il-Ġdid huwa t-Testment il-Qadim.

Ġesù qal:

“Għax kieku kontu temmnu f'Mosè kontu temmnu fija wkoll, għax Mosè fuqi kiteb. Imma intom ma temmnux dak li kitbilkom hu, kif se temmnu dak li nghidilkom jien?” (Gwanni 5:46).

Naturalment kien hemm aktar awturi minn Mosè fit-Testment il-Qadim.

Imma s-suggett hawn—*l-idolatrija*—huwa relataż direttament għal dawn il-versi ta’ Skrittura mit-Testment il-Qadim.

Il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika jeħtieg li l-Kattoliċi kollha li “jivveneraw” statwi, jew xbihat ta’ Kristu, Marija u oħrajn:

“Ix-xbihat imqaddsa li jinsabu fil-knejjes tagħna u fi djarna, iridu jqajmu fina u jmantu l-fidi fil-Misteru ta’ Kristu. Quddiem l-ikona ta’ Kristu u ta’ l-għemnejjal tiegħu għas-salvazzjoni, aħna nkunu naduraw mhux ix-xbieha, imma lil Kristu stess. Quddiem ix-xbihat qaddisa ta’ Omm Alla, ta’ l-angli u tal-

qaddisin aħna nivveneraw mhux ix-xbihat imma lil dawk stess li jirrapp-reżentaw.” (Pagna 299, #1192.)

Hu x’inhu l-iskop ta’ x’inhu ntenzjonat li jagħmlu l-istatwi, ħaża wahda hija certa—dawn jiksru direttament l-istruzzjonijiet ta’ Alla. Meta Alla ta l-Għaxar Kmandamenti, it-tieni wieħed kien:

“Ma jkollokx allat oħra ghajri. La tagħmilx għalik suriet minquxa u ebda xbicha ta’ ebda ħaża li hemm fl-gholi tas-sema, jew isfel fl-art, jew fil-baħar taħt l-art. La tmilx quddiemhom: La tadurahomx għaliex jiena hu l-Mulej Alla tiegħek, Alla għajjur....”
(Eżodu 20:4-5; enfasi tiegħi).

F’Eżodu 20:4-5 (sulta parallela hija Dewteronomju 5:7-9) Mosè, kiteb dan il-kliem bi kliem dirett minn Alla!

Alla ordna wkoll:

“M’għandek twaqqaf ebda xbieha; li jobghodha l-Mulej, Alla tiegħek”
(Dewteronomju 16:22; enfasi tiegħi;
Bibbja Saydon)

Erba’ kmandi huma mogħtija hawn f’dawn il-versi:

- Ma jkollokx allat oħra ghajri.
- **La tagħmilx għalik suriet minquxa.**
- La tmilx quddiemhom.
- La tadurahomx.

Halli niddiskuthom dawn l-erba' kmandi li huma mogħtija direttament minn Alla.

1. “allat.”

Dan jista' jirreferi għal kull demonju, persuna oħra, inti nnifsek, xi oggett, delizzju, jew saħansitra xi filosofija. Jekk inti tirrispetta xi haġa tant bil-kbir li din issir il-qofol fil-hajja tiegħek, li din tieħu post Alla, allura inti tkun pogħejt alla quddiem l-Alla veru.

Wieħed li jkun irid jaħdem biss jista' jistqarr li hu Kristjan, imur il-knisja, ecc., imma huwa jagħti lilu nnifsu ghall-impjieg tiegħu u jaħdem; tant jaħdem li huwa jonqos mis-shubija, jittraskura l-bżonnijiet ta' attenzjoni tal-familja tiegħu, iqum darba u jsib li uliedu jkunu kibru u lil martu bilkemm jaraha. Dan irragel ikun għamel alla mix-xogħol tiegħu, u ma obdiex il-kmand ta' Alla f'Eżodu 20:3. Dan nistgħu napplikaww għal kull haġa li semmejt fuq.

2. “idoli” jew suriet minquxa.

Idolu m'għandux ikun mishum bħala li huwa biss xbieha minquxa. Idolu huwa bħal alla. Idolu huwa dak kollu fil-hajja ta' persuna li huwa punt ta' importanza ta' qima jew adorazzjoni.

Fl-effett, kull haġa li inti tista' tiddefinixxiha bħala li hija alla f'hajtek. Iżda, aktar specifiku, inti tista' tibdel il-kelma idolu u tgħid li int għandek idolu f'haj-tek. Iżda, aktar specifiku, b'mod aktar xieraq huwa oggett li jirrappreżenta l-allā fil-hajja ta' dak li jkun. Per eżempju, jiena nista' nagħmel lili nnifsi l-allā ta' hajti billi nagħti lili nnifsi l-kreditu għal dak kollu li jiena nikseb, inqim lili nnifsi, ecc.

Jekk jiena nieħu stampa tiegħi nnifsi, u nippretendi li l-familja u l-ħbieb tiegħi li jbusuha u jitbaxxew quddiemha u jadurawha, allura r-ritratt ikun l-idolu u jie-na nkun alla. Ma jimpurtax kif inti thares lejha, haġa waħda hija ċara ħafna: Alla qal, f'Eżodu 20:4, “***La tagħmilx idolu.***”

Kull haġa maħduma mill-idejn tal-bniedem tista' ssir idolu jekk persuna tikseb dik il-haġa u tużaha għal dan l-iskop, aktar u aktar tużaha għall-skop **religjuż**.

3. “***La tmilx quddiemmhom.***”

L-ispjega ta’ din hija ċara ħafna. Jekk inti għandek xi alla jew idolu, u tinzel gharkobbtejk quddiemhom, inti qiegħed tikser il-kmand ta’ Alla, u li tikser il-kmand ta’ Alla jfisser li inti qiegħed tidneb (1 Ģwanni 3:4). Ahna kkmandati skond Eżodu 20:5 biex ma nit-baxxewx quddiemhom. Kemm ahna naraw nies jit-baxxew u jinżlu gharkopptejhom quddiem il-mexxejja religjuži tagħhom? Dak kollu huwa kkundannat fil-Kelma ta’ Alla! (Ara fil-Bibbia tiegħek Atti 10:25; Apokalissi 18:1; 19:10; 22:8-9).

4. “***La tadurahomx.***”

Din l-ispjega hija wkoll ċara ħafna. Jekk inti għandek xi alla jew idolu, skond Eżodu 20:5 int m’għandek tadurah! Meta Ĝesù kien ittantat mix-Xitan biex jinxehet quddiemu u jadurah, Ĝesù qallu,

“*Għax hemm miktab, ‘Lill-Mulej,
Alla tiegħek, għandek tadura, u lilu
biss taqdi*” (Mattew 4:10).

Il-Bibbja tikkonkludi li dawk li jagħmlu jew għand-hom statwi religjuži kienu ġew imħassra, u r-raġuni hi:

“Meta l-Mulej, Alla tagħkom kellim-kom minn ġon-nar minn fuq il-munta-nja Horeb, intom ma rajtu ebda xbieha, mela harsu rwieħkom li ma tithassrux u tagħmlu xi sura ta’ idolu, fi xbieha ta’ raġel, jew mara ...”
(Dewteronomju 4:15-16; enfasi tiegħi).

“**Intom ma rajtu ebda xbieha**” u għalhekk ma tistgħu tagħmlu ebda statwa jew idolu, sejhilha li trid! Alla jerġa’ jgħid il-pożizzjoni Tiegħu mill-ġdid:

*“Qisu li ma tinsewx il-patt tal-Mulej, Alla tagħkom, li għamel magħkom u **ma tagħmlu** ebda xbieha mnaqqxa, li l-Mulej Alla tiegħek, ordnalek li ma tagħmilx. Ghax il-Mulej Alla tiegħek nar qerried, Alla għajjur.”* (Dewteronomju 4:23-24; enfasi tiegħi).

Il-Kelma ta’ Alla b’mod l-aktar ċar tipprojbixxi nies milli jitbaxxew quddiem statwi, li hija ħaż-za komuni fil-Knisja Kattolika Rumana. Kull darba li inti tara xi stampa tal-papa jitbaxxa quddiem statwa jew inkwattru ta’ Marija bħal ma rajnieh jagħmel quddiem ix-xbieha tal-Madonna ta’ Pinu Ġħawdex – 26-5-1990, kif ukoll jincensa l-istatwa tal-Madonna ta’ Loreto (Italja) 1985) ahseb dwar dan il-vers ta’ l-Iskrittura Mqaddsa:

“La tmilx quddiemhom: La tadurahomix għaliex jiена hu l-Mulej Alla

tiegħek, Alla għajjur....” (Eżodu 20:4-5; enfasi tiegħi).

Ukoll meta l-papa ġie Malta (2000) huwa mar jitlob fil-grotta ta’ San Pawlu fejn niżel gharkopptejh quddiem l-istatwa ta’ San Pawl, imma wieħed hawn għandu jaħseb dwar dak li naqraw f’Atti 10:25, 26,

“Xhin dahal Pietru, Kornelju mar jil-qghu u ntefa’ f’riġlejħ jaġħtih qima. Imma Pietru qajmu u qallu: “Qum, Jien bniedem ukoll” (enfasi tiegħi).

Kemm aktar u aktar m’għandekx tagħmel dan quddiem statwa tal-ġebel! Immaġina l-appostlu Pietru jew xi apostlu ieħor jinżel gharkopptejh quddiem l-appostlu Pawlu aktar u aktar quddiem statwa tal-ġebel! Imma aktar minn hekk, naqraw ukoll f’Apokalissi 22: 8-9,

“Kont jiena stess, Ĝwanni, li smajt u rajt dawn il-ħwejjeg kollha. U, wara li smajthom u rajthom, inżilt quddiem l-anglu li wrihomli biex nagħtih qima f’riġeljh. Imma qalli: “Hekk le! Jiena qaddej bhalek u bħal ħutek il-profeti, u bħal dawk li jħarsu l-kelmiet ta’ dan il-ktieb. Il-qima lil Alla agħtiha” (enfasi tiegħi. Ara wkoll 19:10).

Ĝwanni pprova jinżel quddiem **anglu** u mhux quddiem bniedem imma dan ukoll kien imur kontra r-rieda ta’ Alla.

Fit-Testment il-Ġdid, l-appostlu Pawlu jiispjega għa-liex Alla kien daqshekk iebes dwar l-idoli:

*“Xi rrid ngħid? Jew li l-idoli huma xi ħaġa? Ngħid is-sagħrifċċju li joffru l-pagani, **l-id-demonji** joffruhom u mhux lil Alla: u jien ma rridx li intom **tidħlu f'għaqda mad-demonji”*** (1 Korintin 10:19-20; enfasi tiegħi).

Wara kull idolu hemm demonju letterali, u Alla ma jridx li xi ħadd li jkollu shubija mad-demonji. Mhux għageb li Alla jipprobixxi l-użu ta’ idoli jew statwi:

“La ddurux lejn l-idoli, u tagħmlux allat tal-metall imdewweb: Jiena l-Mulej Alla tagħkom” (Levitku 19:4; enfasi tiegħi).

Xbiha jew statwa mħumiex xiħaġa ħajja: din m'għandha ebda ruħ, ebda s;pirtu, ebda ġisem ħaj. Pjuttost, hij aparti minn natura, bla ħajja u mejta. L-Appostlu Pawlu kiteb,

“Xi rrid ngħid?...Li l-idoli huma xi ħaġa?... (1 Korintin 10:19).

“Nafu li l-idolu m’hu xejn fid-dinja: hadd m’hu Alla ħlief wieħed” (1 Korintin 8:4).

Alla jobghod l-idolatrija:

*“Imma bħalissa qiegħed niktbilkom biex ma tagħmluhiex ma’ min jissejja ħukom u jkun zieni, rgħib, **idolatra**... ma’ dan lanqas biss tieklu ma għand-kom”* (1 Korintin 5:11; enfasi tiegħi).

Il-profeta Ĝeremija tana din id-deskrizzjoni kkulurita tan-nuqqas ta' hajja fl-idoli:

“Dan jgħid il-Mulej: Drawwiet il-ġnus la titgħallmux, u la tibżgħux mis-sinjali tas-smewwiet, il-ġnus jitbeżżeġ-ġħu minn-hom. Ghax ir-rel-iġjon tal-popli hija frugħa, għuda maqtugħha minn ġol-bosk, xogħol l-idejn l-imġħalleml bl-iskalpell. Iżejjinha bid-deheb u l-fidda, iwaħħluha bl-imsiemer u l-martell biex ma titharrikx. Bħan-nuffara f'għalqa ħajr, l-idoli ma jitkellmux. Trid terfa-ġħhom, għax ma jinxu. La tibżgħux minnhom, għax deni ma jagħmlux, u riżq ma fihom xejn.”

Xbieha fina nfisha ma tista' tagħmel xejn. Imħollija weħidha, din tiddeterjora, tissaddad, timmoffa, jew taqa' biċċa biċċa. Jekk taqa' din tibqa' fl-art sakemm xi hadd jiġborha u jpoġġiha mill-ġdid f'posta f'pozizzjoni wieqfa. Madankollu, din hija x-xorta ta' xbieha li Alla jipprobixxi li aħna nagħmlu, li tikkawżah li jgħid:

“...għaliex jiена hu l-Mulej Alla tie-ġhek, Alla ghajjur” (Eżodu 20:5).

“...li ma titħassrx u tagħmlu xi sura ta' idolu, fi xbieha ta' raġel jew mara ...” (Dewteronomju 4:16).

Hawn wieħed għandu jkun attent dwar it-tifsir li ji-nghata dwar l-istatwi u l-idoli fejn jintqal li “Idolu... huwa r-rappreżentazzjoni ta’ alla falz, waqt li xbieha qaddisa fis-sens Kristjan hija rappreżentazzjoni illust-rata tal-veru Alla jew ta’ Qaddis ġenwin” (Pohl, Mariology, p. 162).

Ibbażat fuq l-għarfien tagħna ta’ l-istorja, din id-definizzjoni hija logika, għaliex idoli ta’ ġnus pagani faċilment huma magħrufa bħala allat foloz. Xi wħud kienu bħafna rjus, oħrajn parti annimal u parti għas-fur u ħafna figur i-kienu murija ma’ sriep. Mhux kollha kienu koroh, iżda; xi wħud mix-xbiehat antiki kienu deskrizzjonijiet ta’ allat sbieħ u allat nisa mill-isbah. Imma idoli pagani huma li jingħarfu għaliex KULL WIEħED KIEN MAGħMUL BIEX JIRRAPPRE-ŻENTA DIVINITÀ. Hadd ma kien jaħseb biex jagħmel xbiehat *tas-segwaci* tad-divinitajiet (kif jagħmel il-Kattoliċiżmu). Il-Kattoliċi (u xi oħrajn) jagħmlu xbiehat ta’ Marija, tal-Qaddisin li huma biss *segwaci* tad-Divinità, Alla. F’Rumani 1:18-25 naraw li lil Alla bidluh f’gidba billi għamlu xbieha ta’ bniedem. (Ara paġni 42-44 ta’ dan l-istudju dwar dan il-passaġġ). Ma hemm ebda differenza bejn l-idoli l-antiki u l-istatwi religjuži tal-lum. Ir-raġuni hija għaliex l-idoli l-antiki u l-istatwi religjuži tal-lum huma kollha bla ħajja ma jimpurtax fuq liema naħha tal-hajt tat-tajjeb u tal-ħażin aħna npoġġuhom. Jekk inti għandek zokk niexef u ffurmajtu fi xbieha ta’ Marija jew statwa tal-Fagħrun, ma hemm ebda differenza bejniethom fl-elementi baż-iċċi tagħħom; it-teejn huma bla ebda ħajja! Il-periklu qiegħed li darba

li wieħed ikun ingannat, Ĝesù “ġidid” u messaġġ ieħor ikunu jistgħu jingħataw faċilment lil min iqim. Dak huwa x-xogħol ta’ Satana u dak li qie-ghed jirnexxilu jagħmel illum billi jqarraq b’ħafna nies sinċiera permezz ta’ statwi religjużi! Il-Kelma ta’ Alla tgħidilna:

*“Għax dan kunu afu; li ebda żieni jew faħxi jew rgħib – li hu **idolatra** – ma jkollu wirt fis-Saltna ta’ Kristu u ta’ Alla”* (Efesin 5:5; enfasi tiegħi).

Hawn, Alla jiddikjara li l-idolatri ma jidħlux fis-Smewwiet (il-Ġenna). Il-versi ta’ wara jwissu:

“Thallu lil hadd iqarraq bikom bi kliem fieragh, għaliex minħabba f’hekk tinzel il-korla ta’ Alla fuq dawk li ma jisim-ġħux. Mela tissieħbu qatt magħħom!” (Efesin 5:6, 7).

Il-kittieb tas-Salmi jghallimna saħansitra aktar fuq dan is-suġġett:

*“L-idoli tal-ġnus m’hum iex ħlief deheb u fidda, xogħol ta’ id il-bniedem: għan-dhom il-fomm, u ma jitkellmu; għan-dhom l-ghajnejn, u ma jarawx; għand-hom il-widnejn, u ma jisim-ġħux; anqas nifs ma għandhom fi mnifsejhom. **Bhalhom ikunu dawk li jaġħmlu-hom, u dawk kollha li jiġi tħalli fihom”** (Salm 135:15-18; enfasi tiegħi).*

Fi kliem ieħor, kif idolu huwa trux u ma jarax, hekk ukoll kull min jagħmel idolu jew statwa u kull min jafda fihom huwa nieqes mill-gharfien.

Din hija twissija qawwija minn Alla li jħobbu u li jħenn. Jiddependi fuq kull wieħed u waħda minna jekk aħna naċċettawx il-Kliem ta' Alla jew il-kliem tal-bnedmin. Il-Knisja Kattolika Rumana ssostni li l-idoli “jqajmu u jsostnu” l-fidi tiegħek fil-“misteru ta' Kristu.” Imma l-Kelma ta' Alla tipprojbixxi l-użu tagħhom. Lil min int sejjer tobdi?

“Tagħmlux idoli, twaqqfux xbiehat minquxa, ebda haġra mahduma ma tagħmlu f'artkom biex tadurawha: Jiena l-Mulej Alla tagħkom” (Levitku 26:1)

“Hekk intom twarrbu l-kmandamenti ta' Alla biex thaddnu t-tradizzjoni tal-bnedmin...” (Mark 7:8).

Lest int li thalli min iqarraaq bik billi jghidlek li ma hemm xejn hażin fl-istatwi reliġjuzi tal-lum? Jekk iva, għandek il-korla ta' Alla niezla fuqek! Int għandek tiddeċċiedi għalik innifsek jekk intix qiegħed tkun ingannat jew le!

Xi wħud jgħiduli meta jiena nitkellem magħħom dwar dan is-suġġett: “Imma l-intenzjoni tagħna hija tajba.” Imma għal Alla l-intenzjoni weħidha ma tfisser xejn u aktar għal l-ispirti ħażiena. Alla jrid ubbidjenza, li hija bbażata fuq għarfien tal-Kelma Tiegħi u li nimxu fil-fidi fil-verità ta' dik il-Kelma, mhux permezz tal-ħwejjeg li aħna naraw. Jekk aħna ma nkun ux-lesti li naċċettaw il-Kelma ta' Alla u nobduha kif inhi,

allura ma hemm xejn li aħna nistennew minn Alla ħlief il-kundanna Tiegħu.

Imma ġiġi li jidher anglu jiddi quddiemna. X'nagħmlu aħna? X'tagħmel int? X'jagħmlu l-maġgoranza tal-Kattolici? Jiena ċert li jkunu ħafna li jinżlu għar-kopptejhom quddiemu u jagħtuh qima. Imma min ikun dak l-anglu, skond il-Kelma ta' Alla? Isma' x'tgħidil-na l-Kelma ta' Alla dwar dan biex aħna noqghodu att-enti u nkunu ppreparati:

“M'hux għażeb, għax Satana stess jit-biddel f'anglu tad-dawl” (2 Korintin 11:14).

Kemm taħseb int li jkun hemm nies li jgħidu li dak l-anglu *hu Satana*? Ibqa' ċert li jibdew isiru pellegrin-naġġi għal dak il-post fejn ikun deher!

L-ORIĞINI TA' DIN ID-DOTTRINA

Il-Kattoliċiżmu lanqas saħansitra ma jippretendi li din id-dottrina giet minn Alla. Isma' xi jgħid il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika:

“Aħna nimxu fuq it-tagħlim ispirat tal-Missirijiet qaddisa tagħna, u fuq it-tradizzjoni tal-Knisja kattolika – (u aħna nafu li din it-tradizzjoni ġejja mill-Is-pirtu s-Santu jgħammar fiha) – nghidu żguri fuq li żguri, u bil-ghaqal kollu, li, l-istess bħax-xbieha tas-salib għażiż li tana l-ħajja, ix-xbihat qaddisa u miqjuma, kemm jekk impingi ja u kemm jekk magħmulin fil-mužajk jew b'xi mater-

jal ieħor adatt, xieraq li jkunu fil-knejjes qaddisa ta' Alla, fuq it-tagħmir u l-ilbies qaddis, fuq il-hitan u fi kwadri, fid-djar u fit-triqat: hekk ukoll ix-xbi-hat ta' Sidna, Alla u Salvatur tagħna, Ĝesù Kristu, dawk ta' Sidtna l-Omm safja u qaddisa ta' Alla, ta' l-angli kollha u tal-ġusti.” (Pagna 292, #1161.)

L-ewwel haġa li hija magħmula čara f'dan il-pas-saġġ hija li din id-dottrina ġiet mill-“Missirijiet qaddisa” u “tradizzjoni tal-knisja Kattolika.” Int mistenni li temmen li dawn il-Missirijiet qaddisa kienu “ispirati divinament” biex imorru kontra l-Kelma ta' Alla. Tista' int qatt taċċettaḥ dan?

Il-Knisja Kattolika Rumana ilha tinkoraġġixxi l-venerazzjoni ta' statwi għal tant sekli li xi wħud xi kultant jaħsbu li huma minn dejjem għamlu hekk. Dan naturalment mħuwiex tassew. Matul il-kors twila ta' 700 sena, it-tqegħid ta' xbiehat kien għall-ewwel ipp-rojbit, imbagħad argumentaw dwarhom, iddiskutew-hom, u fl-ahħar ippermettewhom għal skopijiet ta' struzzjoni. Ma kienx sakemm is-Seba' Konċilju Ĝenerali ta' Ničea fis-sena 787 li “x-xbiehat venerabbli u qaddisa” kienu mhollija li jitwaqqfu u jkunu murija “qima riverenti” (Ludwig Ott, p. 320). Fi kliem ieħor, il-venerazzjoni ta' l-istatwi ma kinetx imħollija għal kważi daqs kemm din kienet imħollija fil-Knisja. Imma matul dawn is-sekli kollha ta' venerazzjoni, ir-rag-unar f'difiza għal l-istatwi tbiegħed aktar 'il bogħod mill-Kelma miktuba ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa. Fit-

nies innutawh dan ghaliex il-fidi Kattolika u l-ispjega ta' dik il-fidi ma kinetx mgħallma direttament mill-Iskrittura. It-tagħlim bażiku Kristjan li kienu jirċievu n-nies kien ibbażat fuq dottrina maħsuba minn qabel, bħal dik li nsibu fil-Katekiżmu ta' Baltimore. Imma t-tifsira ovvja ta' xi partijiet mill-Iskrittura, wara sekli ta' interpretazzjoni u spjegazzjoni, xi kultant saret imċajpra. Minflok ma kien jintqal x'kienet tghid il-Kelma ta' Alla, il-Kattoliċi kienu mgħallma t-TIF-SIRA tagħha, skond il-Missirijiet jew dan il-Papa jew dak l-Iskular. Illum, il-membri KOLLHA tal-Knisja Kattolika Rumana jimxu fuq dan it-tagħlim falz min-ġħajr lanqas biss ma jindenjaw ruħhom jaraw sewwa x'tghid il-Kelma ta' Alla dwar dan is-suggett. Huma lesti li jaċċettaw b'għajnejhom magħluqa t-tagħlim tal-bnedmin u jwarrbu t-tagħlim tal-Kelma ta' Alla fil-ġenb. Illum, l-argumenti li jingiebu bhala difiża għal l-istatwi huma tlieta, li dawn huma gejjin mill-“Balti-more Catechism of Christian Doctrine” mill-qassis Thomas Kinkead l-awtur tiegħu (N.Y.: Benzinger Brothers, 1891) u li għadhom jingiebu sal-lum. Dawn huma: (1) Id-Difiża “George Washington”; (2) “Ix-Xbiehat Bhala Ghoddha għat-Tagħlim”; (3) “Il-Bibbja Mhx Suffiċjenti”. Illum meta jiena nitkellem ma' xi Kattoliku ferventi dan mill-ewwel jibda juža dawn l-argumenti biex jiddefendi l-użu ta' statwi u xbiehat. Jintqal lili li aħna nżommu ritratt ta' missierna u ommna biex niftakru fihom. Hekk ukoll l-istatwi ta' Kristu, ta' Marija u tal-Qaddisin qiegħdin hemm biex ifakkruna fihom. Imma dan l-irraġunar ma jiswa' xejn u hu falz ġħalkollox

ghaliex ix-xorta ta' xbiehat li Alla jikkundanna ovvjamment huma dawk *b'sinjiffikat relig-już*, persuna jew kreatura jew oggett maħsuba li għan-dhom il-potenzjal li jpoġġu lill-bnedmin f'kuntatt mal-qasam spiritwali. Ir-ritratti ta' missieri u ommi ma jo-qghodux f'din il-kategorija! U wkoll, ir-ritratti ta' mis-sieri u ommi **huma tassew** ix-xbiehat ta' missieri u ommi, imma l-istatwi u xbiehat ta' Kristu, u ta' Marija u tal-Qaddisin **mhumixx tassew** dawk tagħihom. Dak huwa kollu qerq! Hadd mhu se jzomm xi ritratt ta' xi raġel ieħor li mħuwiex missieru bhala r-ritratt ta' mis-sieru jew ta' xi mara ohra li mhix ommu bhala ritratt ta' ommu u jghid dawn huma missieri u ommi! Mela għalfejn dwar dak li għandu x'jaqsam ma' Ĝesù u ma' Marija oħrajn iżommu ritratti (jew santi, stampi) ta' rgiel ohra u jgħidu li dak huwa Ĝesù u ritratti (jew santi, stampi) ta' nisa ohra u jgħidu li dik hija Marija! Qiegħed tara fejn hu l-ingann!

Imma dawk li jużaw dan ir-raġunar, ikunu wkoll qegħdin jgħidu li Alla ma kienx jaf x'inhu jagħmel u x'kien qiegħed jgħid meta ta l-Għaxar Kmandamenti Tiegħu u fit-tieni wieħed qal:

**“LA TAGHMILX GHALIK SURIET
MINQUXA U EBDA XBIEHA TA’ EBDA HAĞA....”** (Eżodu 20:3; enfasi tiegħi).

Dan ifisser ukoll li Alla żabalja meta qal:

“INTOM MA RAJTU EBDA XBIEHA, MELA HARSU RWIEHKOM LI

*MA TITHASSRUX U TAGHMLU
XI SURA TA' IDOLU, FI XBIEHA
TA' RAĞEL JEW MARA..." (Dewte-
ronomju 4:15-16; enfasi tiegħi)*

Imma Alla jgħidilna wkoll:

*"QISU LI MA TINSEWX IL-PATT
TAL-MULEJ, ALLA TAGHKOM, LI
GHAMEL MAGHKOM U MA TA-
GHMLU EBDA XBIEHA
MNAQQ-XA, LI L-MULEJ ALLA
TIEGHEK ORDNALEK LI MA
TAGHMILX. GHAX IL-MULEJ
ALLA TIEGHEK, NAR QERRIED,
ALLA GHAJJUR." (Dewteronomju
4:23-24; enfasi tiegħi).*

Imma l-kliem ta' Alla ma jiswa xejn għal min jagħmel l-istatwi u għal dawk kollha li jaċċettawhom! Mela staqsi lilek innifsek: lil min jiena għandi nobdi, lil Alla jew lil bnedmin? (għat-tweġiba t-tajba ara fil-Bibbja tiegħek Atti 5:29).

Dwar (2) "Ix-Xbiehat Bhala Ghodda għat-Tagħlim" jintqal li raġel injorant jista' jitħallek permezz tal-ħajja ta' qaddis minn [stampa jew statwa] l-istess bhallieku hu qara ktieb (Kinkead, p. 306). Il-mistoq-sija tiegħi hawn hija din: "Għaliex xi ħadd ikun irid jistudja l-istatwa ta' xi qaddis, li Alla pprojbixxa li wieħed jagħmilha, biex jitħallek dwar ħajtu, meta hu jista' jkun mibdul minn glorja ghall-għalli-glorja permezz ta' l-Ispritu s-Santu permezz tal-Kelma Tiegħu, il-Bibbja Mqaddsa? Raġel injorant jeħtiegleu li jkun jaf-

lil Ĝesù Kristu u mhux lil xi statwa ta' xi qaddis! (Rumani 8:29-30).

Dwar (3) “Il-Bibbja Mhix Suffiċjenti.” L-ahħar argument tal-kittieb involva wkoll it-tagħlim. Hu jikteb, “Il-Bibbja weħidha mhix suffiċjenti....kieku l-Bibbja kienet ir-regola tal-fidi tagħna, x’kien se jiġri minn dawk li ma jistgħux jaqraw il-Bibbja?...[jew] dawk li għexu qabel ma l-appostli kitbu t-Testment il-Ġdid?” (Ibid., pp. 306-307).

Meta naqra kliem bħal dan, jiena nkompli nsahħħah dak li nemmen dwar kemm dawn in-nies ma jafux u ma jaqrawx il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa. Il-Bibbja mhix suffiċjenti? Isma' lil l-appostlu Pietru, ispirat mill-Ispirtu s-Santu xi jgħid dwar dan:

*“Is-setgħa tiegħu ta’ Alla **tatna dak kollu li hu meħtieġ għall-hajja u t-tjieba**, billi gharrfitna ’l Dak li sejhilna għas-sebħ u l-qawwa tiegħu. Bis-sahħha ta’ dawn huwa tana l-egħżeż u l-akbar ġid li kien wegħedna, biex bih – wara li tkunu ħlistu mit-taħsir li hawn fid-din ja htija tal-ġibdiet ħżiena – tissieħbu fin-natura ta’ Alla”* (2 Pietru 1:3-4; enfasi tiegħi).

Ma hemm ebda post iehor biex tieħu l-vera fidi fi Kristu barra mill-Bibbja Mqaddsa. Isma' x’jgħid l-appostlu Pawlu b’ispirazzjoni mill-Ispirtu s-Santu:

“Imma kif jistgħu jsejħu lil dak li ma jemmnux fih? Kif jistgħu jemmnu f’dak li ma semgħux bih? Kif jistgħu

*jismgħu jekk ma jxandrulhomx? Kif
jistgħu jxandrulhom jekk ma jkunux
mibgħuta? Bħalma hemm miktub:
“Kemm huma sbieħ rigħlejn dawk li
jħabbru l-ġid.” Iżda mhux kulħadd qa-
għad għall-kelma ta’ l-Evangelju.
Isaija ħabbar: “Mulej, min emmen il-
kelma li sama’ mingħandna?” Il-fidi,
mela, **TI-ĞI MIS-SMIGH, U S-**
SMIGH MIX-XANDIR TAL-
KELMA TA’ KRIS-TU” (Rumani
10:14-17; enfasi tiegħi).*

Ma hemm ebda triq oħra biex wieħed isalva ħlief
permezz ta’ l-Evangelju għaliex:

*“l-Evangelju hu qawwa ta’ Alla għas-
salvazzjoni ta’ dawk kollha li jemmnu,
...”* (Rumani 1:16).

“L-Evangelju” u mhux l-istatwi huwa l-qawwa ta’ Alla għas-salvazzjoni. (Aqra mill-Bibbja tiegħek Atti 8:26-40 għal eżempju čar dwar dan, specjalment versi 30 sa 35 u ara x’għamel wieħed raġel li ma kienx jiċċista’ jifhem il-Kelma ta’ Alla. Ma kienx mibgħut biex imur quddiem statwa reliġuża).

Ukoll, il-ħaga tat-tagħlim Kristjan, il-ħaga mgħall-
ma, hija l-Evangelju, mhux l-istatwi. Dawk li għexu
qabel mat-Testmentil-Ġdid kien miktub ma kinux
imċahħda mit-tagħlim ta’ l-appostli tal-Bibbja għaliex
huma kienu mgħallma mill-appostli nfushom. Dwar
dawk li ma jafux jaqraw, il-versi kkwotati fuq jenfas-
żzaw lis-smigh tal-Kelma jgħib il-fidi, u l-Knisja għan-

dha l-obligu li tgħallimhom il-Kelma ta' Alla dwar Kristu u mhux l-idolatrija.

Ġesù qal,

“Hu l-ispirtu li jagħti l-ħajja, il-ġisem ma jiswa għal xejn. Il-kliem li jiена ghedtilkom huwa spirtu u ħajja. Iżda hemm xi wħud fostkom li ma jemm-nux. Għalliex Ĝesù kien jaf sa mill-bidu min kienu dawk li ma emmnux u min kien dak li kellu jittradid” (Ġwan-ni 6:63-64).

Il-Kliem ta' Ĝesù [mhux ta' xi statwa] huma spirtu u ħajja u jgħibulna l-ħajja ta' dejjem. Int ma tieħux dan milli tistudja statwa jew xbieha dwar il-ħajja ta' xi qaddis, li fuq kollox, Alla pprojbixxa li tkun magħ-mula. Aħna għandna teżor, il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa, u din hija suffiċjenti għalkollox biex iġġib fina dak li Alla xtaq sa minn meta tqiegħdu sis-sisien tad-dinja:

“Dan Alla li qal: “Ha jiddi d-dawl mid-dlam”, dak hu li idda fī qlubna biex jagħtina d-dawl ta' l-gharfiex tal-glorja ta' Alla, li tiddi f'wiċċ Kristu. Dan teżor qiegħed għandna f'garar tal-fuħħar, halli b'hekk jidher sewwa li l-kobor ta' din il-qawwa ġej minn Alla, u mhux minna. Aħna minn kullimkien ninsabu magħ-fusin, iżda m'aħniex mgħattnin; imħassbin, iżda m'aħniex qalba maqtugħha; ippersegwitati, iżda m'aħniex

abbandunati; mixħutin ma' l-art, iżda m'ahniex meqrudin. F'ġisimna dejjem ingorru l-mewt ta' Ĝesù, biex f'ġisim-na tidher ukoll il-hajja ta' Ĝesù. Għax aħna, għad li qiegħdin nghixu, ninsabu dejjem mogħtija għall-mewt minħabba f'Gesù biex il-hajja ta' Ĝesù wkoll tkun tidher fil-ġisem tagħna li jmut” (2 Korintin 4:6-11).

Il-Bibbja weħidha HIJA suffiċjenti bħala strument ta' l-Evangelju u li twettaq ir-rieda ta' Alla f'ħajnejn. Din fiha t-tagħlim appostoliku kif ukoll it-Testment il-Qadim, li ffigura minn qabel lil Ĝesù u x-xogħol Tiegħu u li jwassal għal għarfien tal-pjan komplut ta' Alla. Imma ara x'tghid il-Knisja Kattolika dwar l-Iskrittura Mqaddsa fid-“Dokumenti tal-Konċilju Vatikan II”, bil-Malti, paġna 210 #889-890, nikkwota:

Ispirazzjoni u verità fl-Iskrittura Mqaddsa

11. Il-veritajiet rivelati minn Alla, li huma miġburin u mfissrin fil-kotba ta' l-Iskrittura Mqaddsa, inkitbu bl-ispirazzjoni ta' l-Ispritu s-Santu. Ommna l-Knisja Mqaddsa, b'fidi gejja mill-appostli, iżżomm bħala sagħri u kanoniċi l-kotba kollha shah sew tat-Testment il-Qadim kemm tat-Testment il-Ġdid, bil-partijiet kollha tagħhom, ghaliex, **miktubin bl-ispirazzjoni ta' l-Ispritu s-Santu** (cf. ġw. 20:31; 2 Tim. 3:16; 2 Pt. 1: 19-21; 3: 15-16), għandhom 'l Alla bħala awtur u bħala tali kienu mogħtija lill-Knisja. Biex jinkitbu l-Kotba Mqaddsa Alla għażzel xi bnedmin u nqedha bi-hom waqt li ħalliehom jużaw il-fakultajiet u l-kapaċi-

tajiet tagħhom; hekk, bil-hidma tiegħu fihom u permezz tagħhom, huma kitbu, ta' veri awturi, **dawk il-hwejjeg kollha u dawk biss li huwa ried li jinkitbu.** (Enfasi tiegħi.)

Għalhekk, billi dak kollu li l-awturi ispirati, jew aġ-ografi, kitbu **għandna nżommuh bhala dak li ntqal mill-Ispirtu s-Santu,** hekk ukoll, bhala konsegwenza, għandna nemmnu li l-kotba ta' l-Iskrittura Mqaddsa jgħallmu b'ċertezza, b'fedeltà u minghajr żabalji l-verità li, **għas-salvazzjoni tagħna, Alla ried li tin-abar fil-Kotba Mqaddsa.** (Enfasi tiegħi.) Għalhekk “L-Iskrittura kollha hija mnebbha minn Alla u tiswa biex wieħed ighalleml, iċanfar, iwiddeb u jrawwem fis-sewwa, biex hekk il-bniedem ta' Alla jkun perfett, imhejji għal kull hidma tajba.” (2 Tim. 3:16-17.) Ara wkoll Il-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika, pagna 43-44, #103-107. Mela, skond dan id-dokument, hija suffiċ-jenti l-Bibbja Mqaddsa jew le? Iddeċċiedi int!

Il-Bibbja weħidha hija maħsuba li hija nsuffiċjenti minn dawk biss li b'xi mod bidlu l-kmandamenti tagħ-ha, u minn dawk li għandhom jiddefendu dawk il-bid-liet. Għalhekk il-qassis Thomas Kinkead għandu fl-ahħar jasal ghall-konklużjoni stramba fid-difiza tiegħu ta' l-istatwi u x-xbiehat fejn jgħid:

“Mhuwiex is-sempliċiment li tagħmel, mela, li Alla jipprjobixxi, imma li tadu-ra. Dak li Hu jinsisti fuqu huwa, ‘Int m'għandekx tadura jew isservi x-xbie-hat li int tagħmel’.” (Ibid., p. 308).

Bla sens! Dak li Alla jinsisti fuqu huwa s-safa tal-Kelma Tiegħu. Qieghed tara kif iġibu l-Kelma ta' Alla fix-xejn! Imma lil min aħna għandna nemmnu, lil Thomas Kinkead, jew lil Alla? Biex tkun taf eżatt x'qal Alla dwar l-istatwi u x-xbieha, ara l-Iskritturi kkwotati minn pagna 27 'il quddiem mill-Bibbja tiegħek u ddeċiedi int jekk Kinkead kienx żbaljat jew le! Il-Kelma ta' Alla ħarġet 'il barra mill-għerf u mill-intelligenza ta' Alla u mhux minn mohħi ta' xi bniedem bħal Thomas Kinkead. Billi Alla jaf kollox, Hu jaf aktar milli nafu aħna u l-gharfiem Tiegħu huwa infinit. Jekk aħna ma nifhx xi haġa fl-Iskrittura Mqaddsa, l-ghażliet huma li nemmnuha xorta waħda, jew li nfittxu fiha għal aktar dawl fuq is-suġġett (ara Atti 17:11). Li wieħed jibdel l-Iskrittura, (kif għamel il-qassis Thomas Kinkead), qatt ma hija għażla. Meta Alla kkmenda, “*La tagħmilx għalik suriet minquxa u ebda xbieha ta' ebda haġa...La tmilx quddienhom, La taqdihomix,*” ghax dawn huma “*d-drawwiet tal-ġnus,*” Hu kellu f'mohħu l-istorja kollha ta' l-umanità, SEW-WASEW SAT-TMIEM TAŻ-ŻMIEN. Għalkemm xi wħud jgħidu li l-idolatrija fiż-żmien tagħna qed tonqos u li qed titbiegħed mill-qima ta' xbiehat, il-Kelma ta' Alla tinsisti li kontra huwa tassew. L-idolatrija sejra jkollha parti importanti hafna fix-xenarju ta' l-ahħar jum, u l-konsegwenzi ta' li żżid l-istatwi ta' idolatra għall-Kelma Tiegħu hija ta' konsegwenza gravi hafna u hafna. Isma' x'tgħid il-Kelma ta' Alla dwar dan:

“*Hienja dawk li jaħslu lbieshom, sabiex ikollhom is-setgħa fuq is-sigra tal-*

Hajja u jidħlu fil-Belt mill-bibien. Jibq-ghu barra l-klieb u s-saħħarin, iż-żienja u l-qattielu, u L-IDOLATRI u dawk kollha li jħobbu l-querq u jagħimluh!” Jien Ĝesù, bghatt l-anglu tiegħi ħalli jixhdilkom dawn il-ħwejjeg dwar il-knejjes. “Jiena r-Rimja tal-familja ta’ David, il-Kewkba tiddi ta’ fil-gho-du.” L-Ispritu u l-Għarusa jghidu: “Ej-ja!” Min jisma’, ha jgħid: “Ejja!” U min hu bil-ghatx, ha jiġi, ha jieħu b’xejn min irid l-ilma tal-Hajja.

Jiena nwissi lil kull min jisma’ l-kelmiet tal-profezija ta’ dan il-ktieb: jekk xi hadd iżid magħhom, Alla jixħet fuqu l-kastigi msemmijin f’dan il-ktieb; u jekk xi hadd inċħhi xi kliem milli hawn fil-ktieb ta’ din il-profezija, Alla jneħħilu s-sehem li jmissu mis-sigra tal-Hajja u mill-belt il-qaddisa msemmijin f’dan il-ktieb”
(Apokalissi 22:14-20; enfasi tiegħi).

Din hija twissija iebsa hafna li wieħed għandu jaħseb bis-serjetà fuqha! L-idolatri, dawk li jaccċettaw statwi u xbiehat religjuži, tghidilna l-Kelma ta’ Alla, posthom se jkun BARRA u mhux ġewwa fil-Belt il-Qaddisa! Jiddependi minnek u minni lil min aħna sejrin nemmnu!

Issa ħalli nkomplu naraw x’tgħidilna aktar il-Kelma ta’ Alla dwar l-idolatrija. Hawn tajjeb li int tqabbel l-Iskritturi kkwotati mal-Bibbja tiegħek u ddeċiedi int

jekk għandekx taċċetta statwi reliġjuži jew le! Jiena se nikkwotahom kollha aktar lura.

Testment il-Qadim:

1. Eżodu 20:1-5
2. Dewteronomju 4:15-19
3. Dewteronomju 5:32-33
4. 1 Samwel 15:23
5. Salm 115:2-8
6. Isaija 40:18-20, 25
7. Isaija 42:8
8. Isaija 44:9-20
9. Ģeremija 10:1-6
10. Habakuk 2:18-20

Testment il-Ġdid:

1. Ģwanni 3:23
2. Ģwanni 12:48
3. Atti 17:16-30
4. Atti 19:23-40
5. 2 Korintin 5:7, 16
6. Apokalissi 9:20
7. Apokalissi 22:15

Tajjeb li nfakk, qabel ma nibdew naqraw il-passa-ġġi li jittrattaw dwar l-idolatrija, biex ma jkunx hemm xi hadd u jghid, kif jippruvaw jghidu xi wħud biex jiġgustifikaw l-istatwi reliġjuži tagħhom, li l-istatwi reliġjuži tal-lum m'għandhomx x'jaqsmu ma' l-idoli msemmija fil-Bibbja, li naqraw xi jghid l-Ispirtu s-Santu permezz ta' l-appostlu Pawlu,

*“Għalhekk aħna **ma nagħarfu lil hadd skond il-ġisem**. **Jekk għarafna lil Kristu skond il-ġisem, issa ma nagħ-arfuhx aktar hekk”** (2 Korintin 5:16; enfasi tiegħi).*

Dan għandu jkun bizzżejjed biex aħna niddeċiedu permezz tal-Kelma ta' Alla, li wkoll jekk hija statwa li tirrappreżenta li Gesù Kristu **skond il-ġisem**, din tmur kontra l-Kelma ta' Alla għaliex **“jekk għarafna**

lil Kristu skond il-ġisem, ISSA ma nagħarfuhx aktar hekk.” Dan hu l-kliem ta’ l-Ispirtu s-Santu u mhux il-kliem tiegħi! Żomm dan f’moħħok kif inti taqra l-passaġġi kkwotati taħt.

TESTMENT IL-QADIM

1. Eżodu 20:1-5,

“Alla kellimhom u qalilhom dan kollu:
“Jiena hu l-Mulej, Alla tiegħek, li ħriġ-tek mill-art ta’ l-Eğittu, minn dar il-jasar.

“Ma jkollokx allat oħra għajri, **La tagħmilx** għalik suriet minquxa u **ebda xbieha** ta’ **ebda** haġa li hemm fl-għoli tas-sema, jew iffel fl-art, jew fil-baħar taħt l-art. La tmilx quddiemhom. La tadurahomx għaliex jiena hu l-Mulej Alla tiegħek, Alla għajjur,...” (enfasi tiegħi).

2. Dewteronomju 4:15-19,

“Meta l-Mulej, Alla tagħkom, kellim-kom minn ġon-nar minn fuq il-muntan-ja Horeb, intom ma rajtu ebda xbieha, mela ħarsu rwieħkom **Li ma tithassrux u tagħmlu xi** sura ta’ idolu, fī xbieha ta’ raġel jew mara; xbieha ta’ xi bhima fuq l-art; xbieha ta’ xi għasfur bil-ġwienah, li jittajjar fl-ajru; xbieha ta’ xi ħlejqa li tikaxkar fl-art; xbieha ta’ xi huta tal-baħar taħt l-art; u

li ma terfax għajnejk lejn is-sema, u tara x-xemix, u l-qamar, u l-kwiekeb u t-tagħmir kollu tas-smewwiet, u tinxteħet quddiemhom u tadurahom” (enfasi tiegħi).

3. Dewteronomju 5:6-9, 32-33,

“Jiena l-Mulej, li ħriġtek mill-art ta’ l-Eğittu, minn dar il-jasar.

*Ma jkollokx allat oħra ħliefi; **ma tagħmel ebda** idolu jew **xbicha ta’ ebda** ħlejqa li hemm fil-gholi tas-smew-wiet, jew taħt l-art, jew fl-ibħra taħt l-art. Tadurahomx u sservihomx, Ghax jiena l-Mulej, Alla tiegħek, Alla ghaj-jur,...³² **Mela qisu li tharsuhom, kif ordnalkom il-Mulej, Alla tagħkom.** La tilwux lejn ix-xellug u laqnas lejn il-lemin. **Imxu fit-triq kollha li ordnalkom il-Mulej,** sabiex tgħixu u jkollkom ir-riżq, u jkollkom ħajja twila fuq l-art li se tieħdu.”* (enfasi tiegħi).

*“Mela qisu li tharsuhom, **kif ordnalkom il-Mulej, Alla tagħkom”** u mhux kif jordnawlkom xi mexxejja religjuži! Jekk inti trid li tgħix u jkollok ir-riżq, obdi lill-Mulej!*

4. 1 Samwel 15:23,

“Ir-ribbelljoni daqs id-dnub tas-seħer, u li twebbes rasek daqs il-ħażen tal-

qima tax-xbihat. *Għax int warrabt il-kelma tal-Mulej, hu se jwarrab lilek minn sultan*” (enfasi tiegħi).

Lest int li tkompli “twebbes rasek” u tkompli taċċetta l-istatwi religjuži? Jekk int trid li l-Mulej iwarrbek, kompli għamel dan!

5. Salm 115:2-8,

“Għaliex għandhom jgħidu l-ġnus:
“Fejn hu Alla tagħhom?” Fis-smew-wiet hu Alla tagħna; hu jagħmel kull ma jogħġibu. **Fidda u deheb huma l-allat tagħhom, xogħol ta’ jdejn il-bniedem.** Għandhom il-fomm, u ma jitkellmux; għandhom il-ghajnejn, u ma jarawx; għandhom il-widnejn, u ma jisimgħux; għandhom l-minieħer u ma jxommux; għandhom l-idejn, u ma jmi-ssux; għandhom ir-riglejn, u ma jinx-ux; ebda leħen ma joħroġ minn fomm-hom. **Bhalhom ikunu dawk li jagħ-mluhom, u dawk kollha li jittama fihom**” (enfasi tiegħi).

Staqsi lilek innifsek: Hemm xi differenza minn dan li qrajt fis-Salm għal l-istatwi religjuži tal-lum? L-istatwi religjuži tal-lum, huma “fidda u deheb”? L-istatwi religjuži tal-lum, huma “xogħol ta’ jdejn il-bniedem”? L-istatwi religjuži tal-lum “għandhom il-fomm, u ma jitkellmux? Għandhom il-ghajnejn, u ma jar-awx? Għandhom il-widnejn, u ma jisimgħux? Għandhom l-minieħer u ma jxommux? Għandhom l-

idejn, u ma jmissux? Għandhom ir-riglejn, u ma jinxux? U joħrog xi leħen minn fommhom? Tista' int twieġeb “LE, M'GHANDHOMX” għal xi waħda minn dawn il-mistoqsijiet? Għandek int il-kuragg li twarrab it-tagħlim falz kollu tal-bnedmin u timxi biss fuq dak li tgħidlek il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa?

6. Isaija 40:18-20, 25,

*“Ma’ min se jxebbhу lil Alla, u lie-
ma xbieha se tqabblu miegħu? L-
ido-lu jdewwbu bin is-sengħa, u
jindurah ħaddiem id-deheb, u jsensillu
ħjut tal-fidda. Xi hadd fqajjar li ma
għandux x’joffri, jagħzel xi ghuda li
ma ssew-wisx, ifittex xi ħaddiem
jinqala’, biex jagħmillu xbieha ma
titharrikx. ²⁵Ma min ixebbhuni jew
tqabbluni? Jis-taqṣi l-Qaddis”*
(enfasi tiegħi)

“Ma’ min se jxebbhу lil Alla, u liema xbieha se tqab-
blu miegħu?” Dwar dan ara pagħni 42-44, dwar Rum-
ani 1:18-25 u tkun taf ma’ min il-Kattoliċi jqabblu lil
Alla li ma jintemmx! Lest int li tibqa’ tagħmel dan u
tagħmel lil Alla **GIDBA?**

7. Isaija 42:8,

*“Jiena l-Mulej, dan hu ismi; ma nċedi
lil hadd il-glorja tiegħi; lanqas lill-
idoli t-tifħir tiegħi”* (enfasi tiegħi).

“Ma nċedi lil hadd il-glorja tiegħi; lanqas lill-idoli t-tifħir tiegħi.” Kull ma wieħed għandu jagħmel huwa li jattendi għal xi festa ta’ xi qaddis jew qaddisa jew ta’ Marija ujkun jaf il-glorja u t-tifħir lil min jingħataw f’dak il-jum!

8. Isaija 44:9-20,

“Dawk li jaħdmu l-idoli kollha bla mohħ, u x-xogħol għażiż għalihom ma jiswa xejn. Huma stess ix-xhieda: ma jarawx, ma jifhmux, imisshom jištħu. Min hu li jsawwar alla u jfassal xbieha tal-fondut. Li ma tiswa għal xejn? Araw, shabu kollha jkollhom jištħu, in-nies tas-sengħa huma bnedmin. Ha jingħabru lkoll u jersqu ’l-quddiem, jitriegħdu u jištħu lkoll flimkien. Il-haddiem jixħet il-hadid fil-forġa, jagħti sura bil-martell, u jirfinah b’qaw-wiet driegħu. Jieħdu l-ġuħ, tonqsu ssahħha; u jekk ma jixrobx ilma jħossu mifni. Il-mastrudaxxa jiġbed il-hajt, u jħożżu bil-ġibs aħmar; jonqxu bl-isk-alpell, u jkejlu bil-kumpass; jagħmel xbieha ta’ bniedem, bħal ragħel sabiħ biex jgħammar f'dar. Imur jaqta’ l-injam taċ-ċedru, jieħu xi biċċa tal-ballut jew ruvlu, li jikber b’sahħħtu fil-foresta, jew iħawwel l-arżnu li x-xita tkabbar. Dan kollu jservi l-bniedem għat-tkebbis tan-nar: biċċa minnu jieħdu għas-

shana, b'ohra jqabbad il-forn ħa jaħmi l-ħobż; u l-bqija biex jagħmel xi alla ħa jqimu; jagħmel xi xbieha u jmil quddiemha. Nofsu jaħarqu fin-nar, u fuq il-ġamar jixwi l-laħam, u jiekol ix-xiwi u jixba', mbagħad jissaħħan u jgħid: “Is-sa shant, qiegħed inħoss innar!” Mill-fdal imbagħad jagħmel xi alla, ix-xbie-ha mnaqqxa tiegħi. Imil quddiemu u jadurah, jitolbu u jgħidlu: “Eħlisni, int alla tiegħi.” Dawn in-nies ma jafux u ma jifhem, għajnejhom għammdil-hom li ma jarawx; qalbhom għalqilhom li ma tifhimx. Hadd ma jdahħal f'qal-bu; u la jagħraf u lanqas jifhem, u jgħid: “B'nofs il-ħatab kebbist in-nar, fuq il-ġamar ħmejt il-ħobż; xwejt il-laħam u kilt minnu, Se nagħmel issa minn fdalu ħaġa mistkerrha, u ninżel jien inqim iz-zokk ta' sigra?” Bl-irmied jitpaxxa, qalbu mogħwija tellfitu t-triq; ma jistax jeħles u jgħid: “Jaqaw m'hix gidba li għandi f'leminți” (enfasi tie-għi).

9. Ģeremija 10:1-6,

“Isimgħu, dar Izrael, il-kelma li jgħi-dilkom il-Mulej. Dan jgħid il-Mulej: Drawwiet il-ġnus la titgħallmux, u la tibżgħux mis-sinjali tas-smewwiet, il-ġnus jitbeżżeġ ħu minnhom. Għax ir-

rel-iġjon tal-popli hija frugħa, għuda maq-tugħha minn ġol-bosk, xogħol l-idejn l-imgħallem bl-iskalpell. Iżejjinha bid-deheb u l-fidda, iwaħħluha bl-imsiemer u l-martell, biex ma titharrikx. Bħan-nuffara f'għalqa ħajr, l-idoli ma jitkell-mux. Trid terfagħhom, għax ma jīm-xux. La tibżgħux minnhom, għax deni ma jagħmlux, u riżq ma fihom xejn.” Hadd m’hu bħalek, Mulej, int kbir” (enfasi tiegħi).

“Drawwiet il-ġnus la titgħallmūx.” Dan hu eżattament dak li l-Knisja Kattolika Rumana tgħallmet, drawwiet il-pagani (il-kelma “ġnus” tfisser “pagani”). “Għax ir-religion tal-popli hija frugħa, għuda maqtugħha minn ġol-bosk, xogħol l-idejn l-imgħallem bl-iskalpell. Iżejjinha bid-deheb u l-fidda, iwaħħluha bl-imsiemer u l-martell, biex ma titharrikx. Bħan-nuffara f'għalqa ħajr, l-idoli ma jitkellmūx. Trid terfagħhom, għax ma jīm-xux.” Hemm xi differenza minn dan kollu li jgħid Ĝeremija għal dak li naraw aħna fl-istatwi tal-Knisja Kattolika Rumana? Jekk hemm, x’inhi? Huma l-istatwi Kattoliċi “xogħol l-idejn l-imgħallem”? Huma l-istatwi Kattoliċi “mżejna bid-deheb u l-fidda”? Huma l-istatwi Kattoliċi “li ma jitħarrkux”? Huma l-istatwi Kattoliċi “idoli ma jitkellmūx”?

10. Habakuk 2:18-20,

“Xbieha minquxa x’fejda jkun hemm fiha biex min Jonqoxha joqgħod isaw-

warha? X'tiswa xbieha mdewwba, u l-habbar giddieb, biex jiſta' jafda fiha min jagħmilha u joqgħod jaħdem idoli mbikkmin? Hazin għalih min jgħid lil biċċa ġħuda: "Stenbah min-nghas," jew "Qum" lil ġebla siekta! Dan hu t-tagħlim! Arah, xogħol intarsjat bid-deheb u l-fidda, iż-żebda nifs ta' ħajja m'hemm go fih. Izda l-Mulej fit-tempju mqaddes tiegħu; iskot quddiemu, art, kollok kemm int"

Huma l-istatwi religjuži Kattolici “*xogħol intarsjat bid-deheb u l-fidda, iż-żebda nifs ta' ħajja m'hemm go fih*”? La huma, lest int li “tiskot” quddiem il-Mulej u twarrab dawk l-istatwi religjuži kollha? Lest jew le?

IT-TESTMENT IL-ĠDID

Issa ħalli naraw x'għandu xi jgħid it-Testment il-Ġdid dwar l-idolatrija?

1. Ģwanni 4:23,

“*Imma tigi siegħa, anzi issa hi, meta dawk li tassew jaduraw jibdew jaduraw lill-Missier fl-ispirtu u l-veritā*” (enfasi tiegħi).

2. Ģwanni 12:48,

“*Min imaqdar lili u ma jilqax kliemi, hemm min jagħmel haqq minnu: il-kelma li jiiena ghedt; tkun hi li tagħmel haqq minnu fl-ahħar jum*” (enfasi tiegħi).

3. Atti 17:16-30,

“Kemm dan Ateni jistenniehom, Pawlu kien jinkedd fih innifsu jara l-belt mimlija idoli. Għalhekk fis-sinagoga kien jiddiskuti mal-Lhud u ma’ dawk kollha li kuljum kienu jinzertaw għad-dejjin mill-pjazza tal-belt. Resqu wkoll jitħaddtu miegħu xi Epikurin u Stojċi. Uħud minnhom kienu jgħidu: “X’għandu xi jgħid dan il-lablab?” U oħrajn: “Donnu messaġġier ta’ xi allat strangiera.” Għax kien ixandar lil Ģesù u l-qawmien mill-imwiet. Għalhekk ħaduh magħħom u marru fl-Arjopagu u qalulu: “Nistgħu nkunu nafu x’inhu dan it-taghħlim ġdid li qiegħed tgħalliem? Għax int semmajtna ħwejjeg li qatt ma smajna bihom, u aħna nixtiequ nkunu nafu x’inhuma dawn.” Issa l-Atenin kollha u l-barranin li kienu joqogħdu hemm ma kienu jedhew b’xejn ħlief b’li jgħidu jew jisimgħu xi ħaga ġidida. Mbagħad Pawlu, wieqaf f’nofs l-Arjopagu, qabad jitkellem: “Rgiel ta’ Ateni, qiegħed nara li intom f’kolloξ nies mill-aktar religjużi. Jien u għaddej u nhares lejn ix-xbihat qaddisa tal-qima tagħkom, sibt ukoll artal b’din il-kitba fuqu, ‘Lil Alla Mhux Magħi-ruf.’ Għalhekk, dak li intom tqimuh bla ma tagħrfuh,

nħabbarhulkom jien. Alla li għamel id-dinja u kull ma fiha, u li hu sid is-sema u l-art, ma joqgħodx f'tempji maħduma bl-idejn bħallikieku kienet tonqsu xi ħaġa, hu, li jagħti lil kulħadd il-ħajja u n-nifs u kollox. Minn bniedem wieħed għamel il-ġens kollu tal-bnedmin biex jgħammiru fuq wiċċi l-art kollha, u qassmilhom bil-qjies iż-żminijiet u t-truf ta' l-art fejn għandhom jgħamiru; u dan għamlu biex huma jfittxu lil Alla u forsi jħos-suh b'idejhom u jsibuh; u tassew, hu m'huwiex 'il bogħod minn kull wieħed minna. Ahna fih ngħixu, nitharrku u aħna; u, kif qalu xi whud mill-poeti tagħkom, ‘Ahna tassew nisel tiegħu.’

Mela ladarba ahna nisel ta' Alla, ma għandniex naħsbu lid-divinità [hu] jixbah lid-deheb jew lill-fidda jew lill-ħaġar qisu xbieha ġejja minn sengħet u moħħ il-bniedem.

ALLA GHALAQ GHAJNEJH SAKEMM IL-BNEDMIN KIENU GHADHOM MA JAFUX; ISSA GHARRAFHOM LI KULHADD GHANDU JINDEM, HU FEJN HU. Għax hu għaż-żejt jum li fih għandu jagħmel haqq gust mid-dinja permezz ta' bniedem li ħatru hu; u ta' dan kollu ta prova

*quddiem kulhadd billi lilu qajjmu
mill-imwiet*” (enfasi tiegħi.)

Staqsi lilek innifsek, li kieku l-appostlu Pawlu kien ikun hawn Malta u jara dawk l-istatwi kollha religjuži ma taħsibx int li kien “*jinkedd fih innifsu*” jara mhux il-belt imma l-pajjiż kollu mimli bl-idoli religjuži u kien jgħid eżattament l-istess kliem li qal f’Ateni! Jekk le, ghaliex? “*Alla ghalaq ghajnejh sakennim il-bnedmin kienu ghadhom ma jafux*” [fl-injoranza] imma issa int u jien *nafu* li statwi religjuži huma kkundannati Minnu, issa int u jien nafu li Alla għarrafna li għandna nindmu, issa int u jien nafu li “*jekk għarafna lil Kristu skond il-gisem, ISSA ma nagħarfuhx aktar hekk.*” Jiena, bħala Kristjan tat-Testment il-Ġdid indimt u warrabt dak it-tagħlim falz minn ħajti u aċċettajt dak li jgħidili l-Mulej fil-Kelma Tiegħu. Lest int li tobdi lill-Mulej ukoll? Tinsie ix li:

“*Jeħtieg nobdu aktar lil Alla milli 1-bnedmin*” (Atti 5:29).

4. Atti 19:23-40,

“*Mela dik il-ħabta nqala’ nkwiет mhux żgħir minħabba t-Triq tal-Mulej. Kien hemm wieħed argħentier, jismu Demetru, li kien jagħmel mudelli tal-fidda tat-tempju ta’ Artemi, u, bis-sahħha tiegħi, in-nies tas-sengħa kienu jaqilgħu hafna flus. Dan laqqagħiżhom flimkien ma’ nies ta’ snajja oħra bħal tagħhom, u qalilhom: “Hbieb, intom tafu li 1-*

għana tagħna ġej mill-qligh ta' din is-sengħa. Qegħdin taraw u tisimghu li dan Pawlu qiegħed idawwar u jaqleb hafna nies, mhux biss f'Efesu, imma tista' tgħid fl-Asja kollha. Qiegħed iġħid-idilhom li allat maħduma bl-idejn ma huma allat xejn. Hawn hu l-biża', li mhux biss din is-sengħa tagħna ma jib-qgħux jistmawħha, iżda li saħansitra t-tempju ta' Artemi l-kbira, l-allu tagħna, jiġi fix-xejn; u fl-ahħar jiġri li tonqos il-glorja kbira ta' dik li hi miqjuma fl-Asja u d-dinja kollha.” Xhin semgħu dan, imtlew bil-ghadab u qabdu jgħajtu: “Kbira Artemi ta' l-Efesin!” Qamet taħwida fil-belt kollha; in-nies b’għirja waħda telqu lkoll flimkien għall-anfitjatu u kaxkru magħħom lil Gaju u ’l-Aristarku, iż-żewġ irġiel mill-Maċedonja li kienu shab Pawlu fil-vjaġġ. Pawlu ried jidħol qalb il-folla, imma d-dixxipli ma ħallewhx. Xi awtoritajiet ta’ l-Asja, ħbieb tiegħu, bagħtu jgħid lu huma wkoll biex ma jissugrax jidħol fl-anfitijatru. Ĝewwa fost il-ġemgħa kien hemm storbju shiħ; min kien jgħa-jjat haġa u min oħra, u l-biċċa l-kbira anqas biss kienu jafu għalfnejn ingabru hemm. Il-Lhud tefgħu lil Alessandru ’l quddiem, u xi whud

mill-folla fehmuh x'kienet il-kwistjoni. Alessandru għa-mel sinjal b'ido biex juri li ried jagħi-mel difiża quddiem il-poplu. Imma kif intebħu li kien Lhudi qabdu jgħajju lkoll b'leħen wieħed, u baqqgħu sejrin jgħajju għal madwar sagħtejn shħah: “Kbira Artemi ta’ l-Efesin!” Mbagħad ufficjal pubbliku rnexxielu jsikket il-folla u qalilhom: “Nies ta’ Efesu, min hu dak li ma jafx li Efesu hija l-belt li thares it-tempju ta’ Artemi l-kbira u tax-xbieha tagħha li waqgħet mis-se-ma? Dan ħadd ma jista’ jmerih! Mela għandkom toqghodu bi kwietkom u ma tagħmlu xejn bl-għażla. Intom ġibtu hawn lil dawn l-irġiel, li ebda sagħilegg ma għamlu, u anqas dghaw kontra din l-allā tagħna. Mela jekk Demetriju u shabu tas-sengħa tiegħi għandhom xi jgħidu kontra xi ħadd, hemm il-qrati u l-imħallfin; ha jmorru jixlu ’l xulxin quddiemhom. Jekk imbagħad għand-kom xi kwistjoni oħra, ħalluha tkun deċiża fil-laqgħa tas-soltu. Ghax fuq dak li ġara llum, hemm il-periklu li jgħodduna b’hatja ta’ dan l-irvell, u ma hemm ebda skuża li nistgħu ngħibu għal irvell bħal dan.” Xhin temm jgħid dan, bagħha lil kulħadd ’il barra” (enfasi tiegħi).

“Qegħdin taraw u tisimgħu li **dan Pawlu qiegħed idawwar u jaqleb hafna nies**, mhux biss f’Efesu, imma tista’ tgħid fl-Asja kollha. Qiegħed iġħidilhom li **allat maħduma bl-idejn ma huma allat xejn.**”

Huma l-istatwi religjuzi tal-lum **maħduma bl-idejn** u għalhekk ma jiswew xejn ghaliex ma huma allat xejn? Mela kif nisimgħu li certi statwi huma mirakoluži? Dak kollu huwa qerq u mhux aċċettat minn Alla! Isma’ t-ġħid il-Kelma ta’ alla dwar dan (Tajjeb hawn li taqra mill-Bibbja tiegħek dan il-passaġġ mit-Tieni Tessalonikin 2:9-12):

“*Il-Hasin għad jiġi bil-qawwa tax-xitan, u jagħmel kull xorta ta’ mirakli u sinjali u għeġubijiet foloz, u jinqeda b’kull xorta ta’ qerq u hażen fuq dawk li huma ikkundannati ghall-querda għax ma emmnux u ma habbwex u ma la-qgħux il-verità biex isalvaw ruħhom. Għalhekk Alla qed jibagħtilhom kont-rihom qawwa qarrieqa biex jemmnu l-għid, ħalli b’hekk dawk kollha li ma jemmnux il-verità, imma jogħġiġhom il-ħażen ikunu ikkundannati*” (2 Tessa-lonikin 2:9-12; enfasi tiegħi)

Jekk forsi għandek xi dubju dwar x’inhi “l-verità” aqra fil-Bibbja tiegħek Ģwanni 8:31-32; 17:17 u l-Mulej jgħidlek Hu. Illum nisimgħu dwar mirakli li jsiru u dwar statwi mirakoluži. Imma Alla qoiegħed jgħidilna li l-Hasin “**jagħmel kull xorta ta’ mirakli**

u sinjali u għegubijiet foloz, u jinqeda b'kull xorta ta' qerq u ħażen fuq dawk li huma ikkundannati għall-qedda għax ma emmnu u ma ħabbewx u ma la-qgħux il-verità.” “Kull xorta” u mhux xi wħud. Mela kull hekk imsejjah miraklu li jsir illum, skond il-Kelma ta’ Alla, huwa ġej mill-ħażin, mix-xitan! Dan mhux skond jien, imma skond Alla Nnifsu!

5. Rumani 1:18-25,

“Il-korla ta’ Alla tidher niezla mis-sema fuq il-ħażen u l-ingustizzja tal-bnedmin li jżommu l-verità mjassra bl-ingustizzja; għax dak li wieħed jista’ jagħraf minn Alla kien, iva, irrivelat lilhom; Alla stess urihulhom. Il-kobor tiegħu li ma jidħirx, jiġifieri s-setgħa tiegħi ta’ dejjem, u d-divinità tiegħi, hu-ma setgħu jagħrfuh sa mill-ħolqien tad-dinja, permezz tal-ħlejjaq, u għalhekk ma għandhom ebda skuża. Imma għad li lil Alla għarfu, huma la tawh gieħ ta’ Alla li hu, u lanqas raddewlu ħajr; għall-kuntrarju, mohħhom intilef fil-bluha, u qalbhom bla dehen iddallment; waqt li riedu jagħmluha ta’ għorrief, blielu u bidlu l-għorja ta’ dak Alla li ma jin-temmx ma’ sura u xbicha tal-bniedem li jinntemm, ta’ l-ghasafar, tal-bhejjem b’erba’ saqajn, tas-sriep. U għalhekk Alla rħiehom għall-ġibdiet ħżiena ta’

*qalbhom, biex niġġsu u waqqgħu fil-ġħajb lil ġisimhom stess bejniethom.
IL-VERITÀ TA' ALLA BIDLUHA
MA' GIDBA, U TAW IL-ĠIEH
TAGħħom LILL-ΗLEJJAQ FLOK
MA TAWHOM LILL-ΗALLIEQ, li
jkun imbierek għal dejjem. Amen"
(enfasi tiegħi).*

Mistoqisja: Huwa dnub li tibdel il-verità ta' Alla ma' **gidba?** Żgur lit-tweġiba għandha tkun, IVA, huwa dnub kbir! Hawn f'dan il-passaġġ żgur li ħadd ma jista' jghid li l-istatwi religjużi tal-lum m'għandhomx x'jaqsmu ma' dawk imsemmija fil-Bibbja għaliex l-appostlu Pawlu qiegħed jghid, b'ispirazzjoni mill-Ispirtu s-Santu li lil "**Alla li ma jintemmx biddluh ma sura u xbieha tal-bniedem li jintemm...**"

Jekk inti għad għandek xi dubju dwar dan mur ara l-kwadru li jinsab wara l-ortal il-maggur fil-knisja ta' Bormla fejn naraw lil Alla l-Missier **li ma jintemmx** qiegħed jinkuruna lil Marija mibdul ma' xbieha **tal-bniedem li jintemm**. Mur sal-knisja tal-Marsa fejn għandhom l-istatwa tat-Trinità fejn ukoll hemm għandek tara lil l-Alla l-Missier **li ma jintemmx** bhala raġel xiħ bil-baffi **li jintemm** kif jidher ukoll fil-kwadru tal-knisja ta' Bormla. Ukoll int tista' tmur sal-knisja tal-Fgura u aqhti daqqa t'għajnej fuq l-ortal fejn għandek tara lil Kristu msallab u Alla l-Missier **li ma jintemmx** fuqu bhala raġel xiħ **li jintemm**. Ukoll inti tista' tara dan f'pittura li tinsab fil-każin ta' San Gejtanu fejn turi lil l-Alla **li ma jintemmx** bhala raġel

xiħ ***Li jintemm*** u karattri oħra bibliċi. Jekk xi ħadd jiġi rova jsib xi skuża għal din il-gidba kbira, Alla qiegħed iġħidlu “*u għalhekk ma għandhom cbda skuża*” (Rumani 1:20). Ara l-Istampa taħt:

Issa d-deċiżjoni hija tiegħek u tiegħek biss. Jew toħbi lil Mulej jew lill-bnedmin! M’hemmx triq oħra! Il-Mulej jgħidilna,

“*Għaliex issejhuli, ‘Mulej, Mulej,’ u mbagħad ma tagħmlux dak li ngħid jien?*” (Luqa 6:46).

6. 2 Korintin 5:7, 16,

“*Aħna ngħixu bil-fidi u mhux bil-viżjoni...¹⁶ Għalhekk aħna ma nagħar-fu lil ħadd skond il-ġisem. Jekk għa-rafna lil Kristu skond il-*

gisem, issa ma nagħarfuhx aktar hekk” (enfasi tiegħi).

Għaliex “ahna ma nagħarfu lil ħadd skond il-ġisem”? It-tweġiba hija semplicei ħafna: Ghax “Ahna ngħixu bil-fidi u mhux bil-viżjoni.” Ahna m’għandniex bżonn naraw xi xbieha jew statwa llum għax għandna dik il-fidi:

“...li ngħatat darba għal dejjem lill-qaddisin” (Ġuda 3).

Tajjeb li tkun taf hawn, li l-kelma “qaddisin” hawn tirreferi għall-Kristjani ħajjin u mhux għall-qaddisin magħmula mill-bnedmin wara mewthom (ara Rumani 16:2, 15; 1 Korintin 16:1; 6:1-2; 2 Korintin 8:4; 13:12; Efesin 1:1, 15; 2:19; 3:8, 18; 4:21; Lhud 13:24; 1 Pietru 1:1, 2; 2:9).

7. Apokalissi 9:20,

“U l-bqija tal-bnedmin li ma nqerdux b’dawn il-flagelli ma reggħux lura mill-ghemejjel ta’ jdejhom u anqas ma waqfu milli jinxehtu jqimu d-demonji u l-idoli tad-deheb u l-fidda, tal-bronž, tal-ġebel u ta’ l-injam, li la jistgħu jaraw, la jisimgħu u lanqas jimxu.”

Sejhilhom li trid, idoli jew statwi, għall-Mulej mhux se tagħmel xi differenza, it-tnejn huma kkundannati Minnu. Hum al-istatwi reliġjużi tal-Knisja Kattolika Rumana, “*tad-deheb u l-fidda, tal-bronž, tal-ġebel u ta’ l-injam, li la jistgħu jaraw, la jisimgħu u lanqas jimxu*”

jimxu"? Wiegeb int mingħajr ebda tlaqliq! Jekk mhumiex, allura dawn għandhom ikunu tal-laħam! Jekk huma tad-deheb u l-fidda, tal-bronż, tal-ġebel u ta' l-injam, li la jistgħu jaraw, la jisimgħu u lanqas jimxu, allura dawn huma ikkundannati minn Alla!

8. Apokalissi 22:14-15,

"Hienja dawk li jaħslu lbieshom, sabiex ikollhom is-setgħa fuq is-sigra tal-Hajja u jidħlu fil-Belt mill-bibien. Jib-qghu barra l-klieb u s-sahħarin, iż-żien-ja u l-qattielu, l-idolatri u dawk kollha li jħobbu ul-qereq u jagħmluh!"

Hemm żewġ postijiet fejn wieħed jista' jmur. Jew **gewwa** fil-Belt jew **barra** mal-ħziena u **l-idolatri**, dawk li jaċċettaw xbiehat religjużi, huma x'inhuma, jiġifieri, ***l-idoli tad-deheb u l-fidda, tal-bronż, tal-ġebel u ta' l-injam, li la jistgħu jaraw, la jisimgħu u lanqas jimxu.***"

Il-Knisja Kattolika Rumana, ghalkemm tammetti li l-kotba apokrifi "m'humiex fil-Kanoni għax ma gewx aċċettati bhala ispirati," hija xorta wahda dahħlet fil-Bibbia tagħha dawk il-kotba u tħid li "ghaliha huma ispirati bħal kotba l-oħra" (ara *Enciklopedija Biblika*, Editur Donat Spiteri OFMCap, p. 491 li b'daqshekk xorta wahda jibqgħu **mhux ispirati!** Imma jekk inti, bhala Kattoliku Ruman, taċċetta dawk il-kotba wkoll, tajjeb li taqra dwar l-idolatrija mill-Ktieb ta' Baruk, kapitlu sitta kollu.

Xi nies religjuži devoti jgħidulna u jistaqsuna: Allu-ra intom lanqas għandkom kurċifiss, jiġifieri, lil Ĝesù msallab fuq is-salib?

Kif diga' kkwotajt aktar qabel, il-Kelma ta' Ĝesù Kristu Nnifsu (Galatin 1:11,12) tgħidlna hekk dwar dan:

*“Għalhekk aħna **ma nagħarfu lil hadd skond il-ġisem**. Jekk għarafna lil Kristu skond il-ġisem, issa ma nagħ-**arfuhx aktar hekk**”* (2 Korintin 5:16; enfasi tiegħi).

Li wieħed jaċċetta x-xbieha ta' Ĝesù bħala bniedem fuq is-salib dan ikun għadu qiegħed jagħraf lil Ĝesù *skond il-ġisem*. Aħna nobdu l-Kelma ta' Alla u mhux il-kelma tal-bnedmin! (Atti 5:29). Il-Kelma ta' Alla tgħidilna li:

“Aħna ngħixu bil-fidi u mhux bil-viż-joni” (2 Korintin 5:7).

Il-Mulej stess jgħidilna li:

*“Hu l-ispirtu li jagħti l-hajja, **il-ġisem ma jiswa għal xejn. Il-kliem li jiena għedtilkom huwa spirtu u hajja**”* (Ġwanni 6:63; enfasi tiegħi).

“*Il-ġisem ma jiswa għal xejn*” jgħidilna l-Mulej. Temmnu dan int? Jekk int taċċetta lil Ĝesù fuq is-salib bħala bniedem skond il-ġisem allura int tkun qiegħed tgħiddeb lill-Mulej fejn qal li “*l-ġisem ma jiswa xejn*” u int tkun qiegħed tgħiddeb lil l-Ispirtu s-Santu fejn fil-Kelma ispirata Tiegħu qal “*aħna ma nagħarfu lil hadd*

skond il-ġisem. Jekk għarafna lil Kristu skond il-ġisem, issa ma nagħarfuhx aktar hekk” (2 Korintin 5:16). Lest int li tobdi lil l-Ispirtu s-Santu u lill-Mulej jew se tkompli twebbes rasek u taċċetta u tkompli ta-ġħraf lil Kristu fuq is-salib **skond il-ġisem**? L-ġħażla hija waħda sempliċi hafna, jew tobdi lill-Mulej jew tobdi lill-bnedmin! Tinsiex x’jħidlik il-Mulej:

*“Għaliex issejħuli ‘Mulej, Mulej,’ u
mbagħad ma tagħmlux dak li nghid
jien?” (Luqa 6:46).*

Jekk int se tkompli taċċetta lil Kristu skond il-ġisem fuq is-salib allura tkomplix issejjahlu “Mulej, Mulej” għax ma jkun jijswa’ xejn għalik li ssejjahlu hekk. Ir-riżultat ikun biss dak li naqraw f’versi 49,

*“Izda min jijsma’ kliemi u ma jagħ-
milx li nghid jien, jixbah lil wieħed li
jkun bena daru fuq l-art mingħajr ma
qiegħed sisien. Il-wied nizel b’qawwa
kbira għal fuqha u minnufih iġġarfet, u
saret ġerba kbira minn dik id-dar!”*

Gieli nitkellem ma’ xi nies Kattoliċi li jgħiduli: “Jiena għalkemm Kattoliku, imma xorta ma nemminx fl-istatwi.” Imma dan huma ma jistgħid jagħmluh għaliex huma għandhom jobdu u jaċċettaw dak li jgħid-dulhom il-mexxejja religjużi tagħhom u l-mexxejja religjużi Kattoliċi jordnaw li statwi religjużi għandhom ikunu vvenerati! Aqra fil-Bibbja tiegħek Lhud 13:17 u ara jekk jaqbilx ma’ dan:

*“Oqogħdu għal dawk li jmexxukom, u
obduhom, għax huma jgħassu fuqkom*

għall-gid tagħkom, bħala nies li għad iridu jagħtu kont tagħkom. Hekk huma jaqdu dan id-dmir bil-ferħ, u mhux bi swied il-qalb; għax dan ma jkunu ji-swielkom ta' ebda ġid” (Lhud 13:17; enfasi tiegħi).

Dan ma jfissirx li int m'intix responsabbli ta' dak li int tagħmel (2 Korintin 5:10) imma jfisser li int għandek tkun cert li qiegħed f'dik il-knisja li tassew waqqaf il-Mulej tagħna Ĝesù Kristu u mhux f'xi knisja fl-apos-tasija bħal ma hija l-Knisja Kattolika Rumana. Imma jekk inti tiddeċiedi li tibqa' fil-Knisja Kattolika Ruma-na, allura għandek taċċetta l-istatwi reliġjużi u b'hekk int kull ma tkun qiegħed tagħmel hu li tkun qiegħed toghġob lill-bnedmin u mhux lil Alla. Hija għażla semplicej li wieghed għandu jagħmel imma għal xi wħud li jwarrbu t-tagħlim tal-bnedmin isibuha bi kbira wisq ukoll għalkemm huma jkunu qiegħdin jobdu lil Alla meta jagħmlu dan!

Hawn, jekk inti Kattoliku Ruman, nistiednek taqra l-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika, pagna 502, #2112-2114. Ara l-aħħar tliet versi!

Nixtieq nagħlaq dan l-istudju b'dak li naqraw f'Att i 28:24-27,

“Xi wħud emmnu dak li qalilhom, oħ-rajn ma emmnux. Billi ma qablux

bejn-iethom, kulhadd telaq għal rasu. Pawlu kelma waħda qalihom: “Sewwa qal l-Ispirtu s-Santu lil missirijietkom per-mezz ta’ Isaija l-profeta, meta qal, ‘Mur għand dan il-poplu u ghidilhom: Tisimgħu kemm tisimgħu ma tifhmux, u tharsu kemm tharsu ma tarawx. Għax il-qalb ta’ dan il-poplu twebbset: kienu tqal biex jisimgħu b’widnejhom u għal-qu ghajnejhom, li ma jmorrux jaraw b’ghajnejhom u jisimgħu b’widnejhom u jifhmu b’mohħhom, u hekk ibiddlu hajjithom u jiена nfejjaqhom.”

Nittama li inti tkun lest li taċċetta b’qalbek kollha dak li tgħid il-Kelma ta’ Alla dwar dan is-sugġett hekk importanti u ma twebbisx qalbek u tkompli fit-taghlim żabaljat tal-Knisja Kattolika. Il-Kelma ta’ Alla turina bl-aktar mod ċar li Alla, statwi u xbiehat reliġjużi jik-kundannahom u ma jaċċettahom taħt l-ebda skuża.

L-ebda statwa ta’ xi qaddis/a li hu haj jew mejjet ma tista’ ssalvana jew teħlisna. Xejn **ħlief Kristu** ma’ għandu jkun il-Mira tal-fidi tagħna. **Ġesù Kristu wa-ħdu** jsalva lil nies bhalek u bhali mid-dnubiet tagħna meta ahna nemmnu Fih u f'dak li Hu għamel għalina fuq is-Salib tal-Kalvarju meta Hu xerred id-demm prezzjuż Tiegħu biex inaddafna u jħabbibna ma’ Alla, nindmu minn dnubietna, nistqarruh bhala l-Messija, u nitgħammdu għall-mahfrah tad-dnubiet (Mark 16:16; Rumani 10:9; Atti 2:38).

Għalhekk, ħalli aħna lkoll nisimgħu aktar mill-Kelma ta' Alla u mhux mill-kelma tal-bnedmin (Atti 5:29).

*“Għalhekk, kif jgħid l-Ispirtu s-Santu:
Jekk illum tisimgħu leħnu, la twebb-sux qalbkom...”* (Lhud 3:7-8).

Għal aktar informazzjoni ikkuntattja:

Knisja ta' Kristu,
Flat 1, Polytechnic Flats,
Guzè Debono Square,
Msida MSD 10
e-mail: info@churchofchristmalta.com
jew: www.churchofchristmalta.com